

Crna Gora
Ministarstvo zdravlja

Adresa: Rimski trg br.46
81000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 482 133
Fax: +382 78 113 128
www.mzd.gov.me

PREDMET: INFORMACIJA O PREDLOGU ZA ZAKLJUČIVANJE MEMORANDUMA O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU MINISTARSTVA ZDRAVLJA CRNE GORE I BOUYGES BATIMENT INTERNATIONAL ZA UNIVERZITETSKI KLINIČKI CENTAR CRNE GORE

Ministarstvo zdravlja je državna institucija odgovorna za formulisanje i sprovođenje zdravstvenih politika i propisa u Crnoj Gori. Ono vrši nadzor nad cjelokupnim funkcionisanjem zdravstvenog sistema, uključujući javno zdravstvo, medicinske usluge, farmaceutski sektor i zdravstvenu infrastrukturu.

Izgrađen 1974. godine, Nacionalni klinički centar u Podgorici je ključna komponenta zdravstvene infrastrukture Crne Gore, međutim u sadašnjim uslovima neophodno je djelovanje u smjeru modernizacije zdravstvene infrastrukture, kako bi se adekvatno zadovoljile potrebe stanovništva Crne Gore. Ministarstvo zdravlja iskazuje spremnost da izgradi novu tercijarnu univerzitetsku bolnicu koja će biti poznata kao Univerzitetski klinički centar.

Bouygues Batiment International je francuska građevinska kompanija, specijalizovana za međunarodne građevinske projekte sa kapacitetima za projektovanje, izgradnju, opremanje i finansiranje projekata velikog obima u oblasti zdravstva. Kompanija primjenjuje svoju ekspertizu, tehničko znanje i iskustvo, kao i globalno prisustvo kako bi pružilo visokokvalitetna građevinska rješenja, prilagođena specifičnim zahtjevima svakog projekta i klijenta.

Ministarstvo zdravlja će saradivati s Bouygues Batiment International na izradi *Medicinskog programa Univerzitetskog kliničkog centra* (koji izrađuje APHP), kao i na realizaciji izrade *Inicijalnog idejnog rješenja* te će u dobroj namjeri s Bouygues Batiment International razmotriti uslove pod kojima Ministarstvo zdravlja može učestvovati u troškovima dalje izrade projekta potrebnim naročito za dobijanje neophodnih odobrenja i dozvola, sve u skladu s važećim zakonima Crne Gore.

Bouygues Batiment International, ovim Memorandumom o saradnji, potvrđuje *da namjerava da odmah započne s izradom medicinskog programa za Projekat („Medicinski program“) i inicijalnog idejnog rješenja za Projekat („Inicijalno idejno rješenje“). Izradu Medicinskog programa finansira Bouygues, dok Bouygues namjerava da finansira Inicijalno idejno rješenje kroz FASEP grant (što je skraćena za „fonds d'études et d'aide au secteur privé“), kako su predvidjeli Francuski državni organi. Rezultati ovih nastojanja, finansirani kroz dvostruke mehanizme direktnih investicija kompanije Bouygues Batiment International i podrške Francuskih državnih organa putem FASEP granta, činiće osnovu Stranama za utvrđivanje svih daljih radnji ili koraka koje treba preduzeti u vezi s Projektom.*

Ministarstvo zdravlja će uputiti i zvanični zahtjev (pismo namjere) kao preduslov za početak zvanične procedure izrade FASEP studije.

Opšti cilj jeste jačanje bilateralnih odnosa saradnje između Crne Gore i Republike Francuske prvenstveno na ekonomskom planu, sa posebnim akcentom na oblast zdravstva i unapređenje predmetne infrastrukture.

Ministarstvo zdravlja namjerava, da u dobroj namjeri pruži podršku kompaniji Bouygues Batiment International, u postupku izrade Medicinskog programa i Inicijalnog idejnog rješenja na osnovu potpune transparentnosti i usklađenosti s nacionalnim i međunarodnim standardima.

Kompanija Bouygues Batiment International namjerava da svu dokumentaciju, studije, tehničku dokumentaciju i rezultate, kao i informacije koji su dio Medicinskog programa i Inicijalnog idejnog rješenja, dostavi Ministarstvu zdravlja na komentare i odobrenje. Namjera je Strana da se Projekat sprovodi u potpunosti u skladu s važećim standardima zaštite životne sredine i u skladu s važećim zakonom Crne Gore.

Potpisivanje ovog memoranduma neće izazvati troškove za budžet Crne Gore.

Za sve buduće korake neophodna je saglasnost Skupštine Crne Gore i obavezno potpisivanje Međuvladinog ugovora između države Crne Gore i Francuskih državnih organa. Ministarstvo zdravlja namjerava da učestvuje u pregovorima u ovom međuvladinom sporazumu bliskoj budućnosti.

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

BETWEEN

MINISTRY OF HEALTH OF

MONTENEGRO

AND

BOUYGUES BATIMENT INTERNATIONAL

WITH REGARD

THE UNIVERSITY CLINIC CENTER OF MONTENEGRO

XXth May 2024

This Memorandum of Understanding (“MOU”) is entered into on this xx^h day of April, 2024 (“Effective Date”) by and between the following:

The **MINISTRY OF HEALTH OF MONTENEGRO**, (hereinafter referred to as “MoH”), and:

BOUYGUES BATIMENT INTERNATIONAL, a company existing and organised under the laws of France, registered at Versailles Trade Registry under no B 407986174, having its registered office at 1, avenue Eugène Freyssinet, Guyancourt, 78065 Saint-Quentin-en-Yvelines Cedex, France, represented by Mr. Christophe PETIT acting in his capacity as Deputy CEO (hereinafter referred to as “Bouygues”)

Herein, the MoH and Bouygues are each referred to as “Party” or collectively referred to as “Parties”.

WHEREAS

- A. The MoH is a government institution responsible for formulating and implementing healthcare policies and regulations in Montenegro. It oversees the overall functioning of the healthcare system, including public health, medical services, pharmaceuticals, and health infrastructure.
- B. Bouygues is a French construction company specialized in international construction projects with capacity to undertake the design, construction, equipment and finance of large-scale healthcare projects.
- C. The MoH is willing to develop a university hospital that, among other aspects, will reflect the ecological principals guaranteed by the Constitution of Montenegro (the “Project”).
- D. Furthermore, Bouygues has been discussing with the MoH the terms and conditions under which the French Export Credit Agency (“BPI France”) and the French governmental authorities (the “French Governmental Authorities”) could contribute to the financing of the Project (the “Financing”) through the implementation of an export-credit financing solution (the “Export-Credit Financing”) which could be put in place within the frame of an inter-governmental agreement to be entered into between Montenegro and the French Republic (the “IGA”) and under which the Ministry of Finance of Montenegro (the “MoF”) shall be the borrower.

NOW, THEREFORE, the Parties state their intentions as follows:

1. The Spirit of Cooperation and Collaboration: The Parties will undertake in good faith discussions and actions intending to pursue the development of the Project.

1.1. The MoH welcomes Bouygues participation in this initiative and its good faith intent to successfully achieve on a mutually beneficial basis the goals of this MOU.

2. Further Description of the Project: The Parties contemplate that the Project will be an University Clinic Center with a total number of bed as determinated by the Medical Program (as such term is defined below) and refined in further discussions between the MoH and Bouygues.

3. Site of the Project: The Parties contemplate that the Project will be located at or near the city of Podgorica, Montenegro. The MoH is currently evaluating the various site option available for

the Project and will inform Bouygues as soon as possible after its choice has been made being agreed that the Parties would like to have such choice being made by the end of April 2024. In addition to the appropriate site for the Project the Parties note the importance of other supporting infrastructure for the Project, including but not limited to right of ways leading to the Project, the right of way and connection to the national transmission grid, a connection corridor for water, and adequate road access for the construction and subsequent operation of the hospital. The MoH seeks to make available these supporting infrastructure elements and to facilitate the related legal approvals in accordance with the law.

4. Bouygues Contribution: Bouygues hereby confirm that it intends to immediately commence to develop the medical program for the Project (the “**Medical Program**“) and the initial concept design for the Project (the “**Initial Concept Design**“). Preparation of the Medical Program shall be funded by Bouygues while Bouygues intend to have the Initial Concept Design being funded through a FASEP (which stands for “fonds d’études et d’aide au secteur privé) grant, as provided by the French Governmental Authorities. The findings from these endeavors, financed through the dual mechanisms of Bouygues’ direct investment and the support of the French Government Authorities via the FASEP grant, will form the basis for the determination by the Parties of any further actions or steps to be taken in relation to the Project.

5. MoH Contribution: The MoH will collaborate with Bouygues for the development of the Medical Program and of the Initial Concept Design and will discuss in good faith with Bouygues the terms and conditions under which the MoH may contribute to the cost of the further design development needed in particular to obtain the required approvals and permits in accordance with the applicable laws of Montenegro.

6. Expeditious Development of the Project

6.1. The Parties intend to undertake in good faith the expeditious development and operation of the Project.

6.2. Bouygues intends that all documentation, studies, technical documents and deliverables and information being part of the Medical Program and of the Initial Concept Design will be submitted to the MoH for comments and approval. The Parties intend that Project shall be developed in full compliance with applicable environment standards and in accordance with the applicable law of Montenegro.

6.3. The MoH intends in good faith to support Bouygues in the process of developing the Medical Program and the Initial Concept Design based on full transparency and compliance with national and international standards.

7. Financing of the Project: The Parties intend that the Project be considered as “**project of public interest**“ under the laws of Montenegro thereby permitting accelerated processing of related proposals by Bouygues, but with necessary transparency and final approval by the Parliament of Montenegro. Bouygues intends to propose a Financing solution for the Project through an Export-Credit Financing granted to the MoF with the support of BPI France and of the French Governmental Authorities. It is understood that implementation of this Financing solution will require the prior execution of the IGA between the Republic of Montenegro and the French Governmental Authorities. The MoH intend to negotiate this IGA in the near future.

8. Confidential Information: The Parties recognize the importance of preserving the confidentiality of all information deemed confidential relating to the Project and any other

confidential information regarding the business of the other Party disclosed to it and acknowledge the importance of not disclosing to third parties or publicly and of not using any such confidential information of the other Party except for the proper performance of this MOU..

9. Compliance: The Parties are mandatory to comply with all laws and regulations prohibiting payments or transfers of monetary value directly or indirectly to, or for the benefit of (i) government or other public officials or agents or representatives of government or other public officials; (ii) any employee of any state-controlled entity; or (iii) any political candidate or political party.

10. General Provisions: This MOU reflects the views and intentions of the Parties to cooperate on a non-exclusive basis, which are expressed in good faith but without creating any legal or financial obligations. No third party shall receive any legal benefit from this MOU.

Nothing in this MOU shall limit the right or prevent the Parties from entering into memorandum of cooperation or arrangements with other parties with respect to any activity or project in the field of cooperation covered by this MOU.

All possible disputes related to the interpretation and/or application of the MOU shall be resolved through consultations and negotiations between the Parties.

This MOU shall enter into force on the date on which it is signed by the last of the two Parties and shall remain in effect until either Party notifies the other Party in writing of its intention to terminate this MOU. In such event, this MOU shall be terminated 30 days after receipt of such notice by the respective Party.

This MOU can be amended and supplemented with the mutual written consent of the Parties.

IN WITNESS WHEREOF, the MoH and Bouygues, acting through their duly authorized representatives, have signed this MOU in two original copies, in the Montenegrin and English languages.

Dated on the date above and signed by:

**ON BEHALF OF THE MINISTRY OF
HEALTH OF MONTENEGRO:**

**ON BEHALF OF BOUYGUES
BATIMENT INTERNATIONAL**

Signature: _____

First and Last Name

Office/Capacity:

Date:

Signature: _____

Christophe PETIT

Office/Capacity: Deputy CEO

Date

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU

IZMEĐU

MINISTARSTVA ZDRAVLJA

CRNE GORE

I

BOUYGUES BATIMENT INTERNATIONAL

ZA

UNIVERZITETSKI KLINIČKI CENTAR CRNE GORE

YX maj 2024. godine

Ovaj Memorandum o razumijevanju („MOR“) zaključen je dana xx. aprila 2024. godine („Datum stupanja na snagu“) između:

MINISTARSTVA ZDRAVLJA CRNE GORE, (u daljem tekstu „Ministarstvo zdravlja“), i:

BOUYGUES BATIMENT INTERNATIONAL, društva koje postoji i organizovano je prema zakonima Francuske, upisanog u privredni registar Versaja pod brojem B 407986174, sa sjedištem na adresi 1, avenue Eugène Freyssinet, Guyancourt, 78065 Saint-Quentin-en-Yvelines Cedex, Francuska, koje zastupa gđin Kristof PETI (Christophe PETIT) u svojstvu zamjenika izvršnog direktora (u daljem tekstu „Bouygues“)

Ministarstvo zdravlja i Bouygues se u daljem tekstu nazivaju „Strana“ ili zajedno „Strane“.

S OBZIROM NA TO DA

- A. Ministarstvo zdravlja je državna institucija odgovorna za formulisanje i sprovođenje zdravstvenih politika i propisa u Crnoj Gori. Ministarstvo vrši nadzor nad cjelokupnim funkcionisanjem zdravstvenog sistema.
- B. Bouygues je francuska građevinska kompanija specijalizovana za međunarodne građevinske projekte s kapacitetom za projektovanje, izgradnju, opremanje i finansiranje projekata velikog obima u oblasti zdravstva. Društvo primjenjuje svoju ekspertizu, tehničko znanje i iskustvo i globalno prisustvo kako bi pružilo visokokvalitetna građevinska rješenja prilagođena specifičnim zahtjevima svakog projekta i klijenta.
- C. Ministarstvo zdravlja je spremno da izgradi univerzitetsku bolnicu koja će biti u skladu s ekološkim principima garantovanim Ustavom Crne Gore („Projekat“).
- D. Pored toga, Bouygues je razgovarao s Ministarstvom zdravlja o uslovima pod kojima bi Francuska agencija za kreditiranje izvoza („BPI France“) i francuski državni organi („Francuski državni organi“) mogli doprinijeti finansiranju Projekta („Finansiranje“) kroz sprovođenje rješenja izvožno-kreditnog finansiranja („Izvožno-kreditno finansiranje“) koje bi se moglo uspostaviti u okviru međuvladinog sporazuma koji će se sklopiti između Crne Gore i Republike Francuske („Međuvladin sporazum“) i prema kojem će Ministarstvo finansija Crne Gore („Ministarstvo finansija“) biti zajmoprimac;

SADA SU, PREMA TOME, Strane izrazile svoje namjere kako slijedi:

1. **Duh saradnje:** Strane će u dobroj namjeri ući u razgovore i preduzeti radnje u cilju razvoja Projekta.

1.1. Ministarstvo zdravlja pozdravlja učešće Bouygues-a u ovoj inicijativi i njegovu dobru namjeru da uspješno postigne ciljeve ovog Memoranduma o razumijevanju na obostranu korist.

2. **Detaljniji opis Projekta:** Strane predviđaju da će Projekat biti Univerzitetska bolnica s ukupnim brojem kreveta kako je određeno Medicinskim programom (kako je takav pojam definisan u daljem tekstu) i precizirano u daljim razgovorima između Ministarstva zdravlja i Bouygues-a.

3. Lokacija Projekta: Strane predviđaju da će Projekat biti smješten u gradu Podgorica ili u blizini njega, u Crnoj Gori. Ministarstvo zdravlja trenutno razmatra različite opcije lokacije koje su dostupne za Projekat i obavijestice Bouygues u najkraćem roku nakon što se donese odluka o tome, s tim da je dogovoreno da će Strane raditi na tome da se takva odluka donese do kraja aprila 2024. godine. Osim odgovarajuće lokacije za Projekat, Strane napominju značaj druge prateće infrastrukture za Projekat, uključujući ali ne ograničavajući se na pravo prolaza do Projekta, pravo prolaza i priključak na nacionalnu prenosnu mrežu, priključni koridor za vodu, kao i odgovarajući putni pristup za izgradnju i kasniji rad bolnice. Ministarstvo zdravlja nastoji da učini dostupnima te prateće infrastrukturne elemente i pomogne u pribavljanju povezanih zakonskih odobrenja u skladu sa zakonom.

4. Doprinos Bouygues-a: Bouygues ovim potvrđuje da namjerava da odmah započne s izradom medicinskog programa za Projekat („**Medicinski program**“) i inicijalnog idejnog rješenja za Projekat („**Inicijalno idejno rješenje**“). Izradu Medicinskog programa finansira Bouygues, dok Bouygues namjerava da finansira Inicijalno idejno rješenje kroz FASEP grant (što je skraćenica za „fonds d'études et d'aide au secteur privé“), kako su predvidjeli Francuski državni organi. Rezultati ovih nastojanja, finansirani kroz dvostruke mehanizme direktnih investicija Bouygues-a i podrške Francuskih državnih organa putem FASEP granta, činiće osnovu Stranama za utvrđivanje svih daljih radnji ili koraka koje treba preduzeti u vezi s Projektom.

5. Doprinos Ministarstva zdravlja: Ministarstvo zdravlja će saradivati s Bouygues-om na izradi Medicinskog programa i Inicijalnog idejnog rješenja te će u dobroj namjeri s Bouygues-om razmotriti uslove pod kojima Ministarstvo zdravlja može učestvovati u troškovima dalje izrade projekta potrebnim naročito za dobijanje neophodnih odobrenja i dozvola u skladu s važećim zakonima Crne Gore.

6. Ekspeditivni razvoj projekta

6.1. Strane namjeravaju da u dobroj namjeri preduzmu ekspeditivan razvoj i rad Projekta.

6.2. Bouygues namjerava da svu dokumentaciju, studije, tehničku dokumentaciju i rezultate i informacije koji su dio Medicinskog programa i Inicijalnog idejnog rješenja dostavi Ministarstvu zdravlja na komentare i odobrenje. Namjera je Strana da se Projekat sprovodi u potpunosti u skladu s važećim standardima zaštite životne sredine i u skladu s važećim zakonom Crne Gore.

6.3. Ministarstvo zdravlja namjerava da u dobroj namjeri pruži podršku Bouygues-u u postupku izrade Medicinskog programa i Inicijalnog idejnog rješenja na osnovu potpune transparentnosti i usklađenosti s nacionalnim i međunarodnim standardima.

7. Finansiranje Projekta: Namjera Strana je da se Projekat smatra „**projektom od javnog interesa**“ prema zakonima Crne Gore, što omogućava ubranu obradu povezanih predloga od strane Bouygues-a, ali uz neophodnu transparentnost i konačno odobrenje od strane Skupštine Crne Gore. Bouygues namjerava da predloži rješenje finansiranja za Projekat kroz Izvoznokreditno finansiranje dodijeljeno Ministarstvu finansija uz podršku BPI France i Francuskih državnih organa. Podrazumijeva se da će sprovođenje ovog rješenja finansiranja zahtijevati prethodno zaključivanje Međuvladinog sporazuma između Crne Gore i Francuskih državnih organa. Ministarstvo zdravlja namjerava da pregovara o ovom Međuvladinom sporazumu u bliskoj budućnosti.

8. **Povjerljive informacije:** Strane prepoznaju značaj čuvanja povjerljivosti svih informacija u vezi s Projektom i svih drugih povjerljivih informacija u vezi s poslovanjem druge Strane koje su joj otkrivene i priznaju značaj neotkrivanja trećim stranama ili javnosti i nekorišćenja takvih povjerljivih informacija druge Strane osim za pravilno izvršavanje ovog MOR-a.

9. **Usklađenost s propisima:** Strane su obavezne da se pridržavaju svih zakona i propisa koji zabranjuju plaćanja ili prenose novčane vrijednosti direktno ili indirektno ili u korist (i) vladinih ili drugih državnih službenika ili agenata ili predstavnika vlade ili drugih državnih službenika; (ii) bilo kojeg zaposlenog bilo kojeg subjekta pod državnom kontrolom; ili (iii) bilo kojeg političkog kandidata ili političke stranke.

10. **Opšte odredbe:** Ovaj MOR odražava stavove i namjere Strana da sarađuju na neekskluzivnoj osnovi izražene u dobroj namjeri, ali bez stvaranja bilo kakvih zakonskih ili finansijskih obaveza. Nijedna treća strana neće dobiti nikakvu pravnu korist od ovog MOR-a.

Ništa u ovom Memorandumu o razumijevanju ne ograničava pravo niti sprečava Strane da zaključče memorandum o saradnji ili aranžmane s drugim stranama u vezi s bilo kojom aktivnošću ili projektom u oblasti saradnje obuhvaćenoj ovim MOR-om.

Svi sporovi koji nastanu u vezi s tumačenjem i/ili primjenom MOR-a rješavaće se konsultacijama i pregovorima između Strana.

Ovaj MOR stupa na snagu na dan kada ga potpiše posljednja od dvije Strane i ostaje na snazi sve dok bilo koja od Strana pisanim putem ne obavijesti drugu Stranu o svojoj namjeri da raskine ovaj MOR. U tom slučaju, ovaj MOR se raskida 30 dana nakon što data Strana primi takvo obavještenje.

Ovaj MOR se može mijenjati i dopunjavati uz pisanu saglasnost obje Strane.

KAO POTVRDU NAVEDENOG, Ministarstvo zdravlja i Bouygues, djelujući preko svojih propisno ovlašćenih predstavnika, potpisali su ovaj MOR u dva originalna primjerka, na crnogorskom i engleskom jeziku.

Datirano na gornji datum i potpisano od strane:

**U IME MINISTARSTVA ZDRAVLJA
CRNE GORE:**

**U IME BOUYGUES BATIMENT
INTERNATIONAL-A**

_____
Dr Vojislav ŠIMUN
Ministar zdravlja
Datum:

_____
Christophe PETIT
zamjenik izvršnog direktora
Datum: